Why read?
Pourquoi lire?
Warum lesen?
¿Por qué leer?

Uke 45-46

MOLLA
videregående skole

Why read?
Pourquoi lire?
Warum lesen?
¿Por qué leer?

I samfunnet generelt ser forskere og andre fagpersoner at leseferdighetene og ikke minst leselysten er på vei ned i den norske befolkningen. Å lese tekster. statistikk. kart eller andre skriftlige kilder er viktige ferdigheter du må ha som student. medborger og som arbeidstaker. men ikke bare det. selve deomokratiet avhenger av at befolkningen holder seg oppdatert!

Spørsmålene vi stiller dere er:

Hva kan lesing gi deg som andre ting ikke kan?

Hvorfor skal du lese?

Vi på Mølla har troa på at unge mennesker (dere!) finner leselysten med litt hjelp. I de neste to ukene vil du bli utfordret til å lese forskjellige skriftlige kilder og bruke denne informasjonen.

I dette heftet finner du hva læreplanen sier er lesing i de forskjellige fagene du har i år. samt hva du skal gjøre de forskjellige fagene dine. Mot slutten av perioden er målene at du skal kjenne til leseidentiteten din. skille mellom forskjellige skriftlige kilder og reflektere over hvordan du kan styrke leseferdighetene dine og oppmerksomheten din. God lesing!

"You don't have to burn books to destroy a culture. Just get people to stop reading them."

Ray Bradbury

Norsk:

Å kunne lese i norsk innebærer å lese både på papir og digitalt. Det innebærer å kunne lese og reflektere over skjønnlitteratur og sakprosa. å beherske lesestrategier tilpasset formålet med lesingen og å kunne vurdere tekster kritisk. Lesing i norsk innebærer også å lese sammensatte tekster som kan inneholde skrift. bilder. tegninger. tall og andre uttrykksformer. Norsk har et særlig ansvar for opplæringen i å kunne lese. Utviklingen av å kunne lese i norsk går fra den grunnleggende avkodingen til å lese. tolke og reflektere over tekster i ulike sjangre. for ulike formål og av ulik lengde og kompleksitet.

Engelsk:

Å kunne lese i engelsk er å forstå og reflektere over innhold i ulike typer tekster på papir og digitalt og skal bidra til leseglede og tilegnelse av språk. Det innebærer å lese og finne informasjon i sammensatte tekster med konkurrerende budskap og å bruke lesestrategier til å forstå eksplisitt og implisitt informasjon. Utviklingen av leseferdigheter i engelsk går fra å eksperimentere med språklyder. stavemønstre og stavelser til å lese varierte og komplekse tekster med flyt og forståelse og i stadig større grad kunne reflektere over og vurdere ulike typer tekster kritisk.

Fremmedspråk:

Å kunne lese i fremmedspråk er å forstå innholdet i ulike typer tekster. både på papir og digitalt. Utviklingen av leseferdigheter i fremmedspråk går fra å forstå hovedinnhold i enklere tekster til å forstå stadig mer innhold i komplekse tekster i ulike sjangre. Dette innebærer å forstå stadig flere ord. uttrykk og språklige strukturer. og å bruke strategier. hjelpemidler og kilder på en hensiktsmessig måte slik at det å lese bidrar til språklæring og interkulturell kompetanse.

Matematikk 1T:

Å kunne lese i matematikk T innebærer å skape mening både i tekster fra samfunnet og arbeidslivet og i matematiske tekster. Å kunne lese i matematikk T vil si å sortere informasjon. analysere og vurdere form og innhold og sammenfatte informasjon i sammensatte tekster.

Naturfag:

Å kunne lese i naturfag er å kunne forstå naturfaglige begreper. symboler. figurer og argumenter gjennom arbeid med naturfaglige tekster. Lesing i naturfag innebærer også å utforske. identifisere. tolke og bruke informasjon fra ulike teksttyper og vurdere kritisk hvordan naturvitenskapelig informasjon framstilles og brukes i argumenter. Utviklingen av å lese i naturfag går fra å finne og bruke informasjon i tekster til å forstå tekster med stadig flere fagbegreper. symboler. figurer. tabeller og implisitt informasjon.

Matematikk 1P:

Å kunne lese i matematikk P innebærer å skape mening både i tekster fra samfunnet og arbeidslivet og i matematiske tekster. Å kunne lese i matematikk P vil si å sortere informasjon. analysere og vurdere form og innhold og sammenfatte informasjon i sammensatte tekster.

Kroppsøving:

Å kunne lese i kroppsøving er å finne. tolke og kritisk vurdere ulike former for tekster og informasjon og å søke kunnskap som er nødvendig for å utvikle kompetanse i faget. Utviklingen av leseferdigheter i kroppsøving går fra å hente inn og reflektere over informasjon fra enkle instruksjoner. kart og tekster til å kunne lese mer sammensatte og fagspesifikke tekster. kart og bilder.

Samfunnskunnskap:

Å kunne lese i samfunnskunnskap innebærer å utforske. tolke. sammenligne informasjon og kritisk vurdere forskjellige kilder. Videre innebærer det å bruke varierte kilder for å sette seg inn i faglige og dagsaktuelle temaer. Lesing i samfunnskunnskap handler også om å reflektere over hvordan tekster med forskjellige perspektiver kan uttrykke ulike tenkemåter og argumenter.

Geografi:

Å kunne lese i geografi innebærer å utforske. tolke og reflektere over innholdet i ulike kilder. som tekster. kart. bilder. figurer og statistikk. Videre innebærer det å finne informasjon og bevisst velge og velge bort ulike kilder. å kjenne igjen argumentasjon og å skille mellom meninger. fakta og påstander.

Hva skjer i hvert fag?

Norsk

I perioden skal dere skrive en fagartikkel der dere bruker samfunnsfaglige begreper som analyseverktøy i lesingen av Stargate. en julefortelling.

Gjennom lesingen skal vi se på noen ulike ferdigheter: hvordan man formulerer en påstand. henter belegg fra kilder og kommenterer dem. og skiller mellom parafrase. sitat og egen refleksjon. Dere arbeider også med tekstbindere og lager disposisjon.

Videre leser vi romanen med ulike avbrekk for felles litterær analyse. Arbeidet henger sammen med kjerneelementene i læreplanverket som dreier seg om skriftlig kommunikasjon og kritisk tilnærming til tekst. Ved å lese skjønnlitteratur som innfallsvinkel til sosial ulikhet får dere øvd på å forstå andres erfaringer og perspektiver. I tillegg får dere følt litt på hvilket godt liv lesing kan føre til.

Hva skjer i hvert fag?

Samfunnskunnskap

I samfunnskunnskap arbeider dere med sosial ulikhet og sosialt utenforskap. med særlig vekt på årsak og virkning.
Dere skal gå i dybden på ulike samfunnsvitenskapelige kilder. Kildene skal brukes både for innholdets skyld og som eksempler på akademisk skriving.
Klassene øver på å forklare sammenhenger mellom levekår og muligheter.
I dette prosjektet skal dere altså utforske hvordan samfunnet er organisert. dere skal drøfte utfordringer i fellesskapet og utvikle en god forståelse og empati for mennesker i ulike livssituasjoner.
Det avsluttende produktet blir en tverrfaglig artikkel som favner både samfunnsfag og norsk.

Naturfag

Lese og følge en forsøksbeskrivelse nøyaktig og gjennomføre forsøket som beskrevet

Lese og tolke sikkerhetsdatablad og annet sikkerhetsmateriale. og selv identifisere og iverksette nødvendige sikkerhetstiltak før og under forsøket

Forstå og bruke naturfaglige begreper og symboler i relevante naturfaglige tekster

Finne. tolke og vurdere informasjon fra ulike typer naturfaglige tekster og bruke denne i vitenskapelige begrunnede forklaringer og argumenter

Geografi

Lese og hente ut informasjon fra ulike karttyper og bruke denne informasjonen til å orientere deg i et område
Tolke kartinformasjon for å analysere og se sammenhenger
Skille mellom fakta. påstander og meninger ved bruk av kart som omhandler geografiske spørsmål

Hva skjer i hvert fag?

Spansk 1

Ved å lese lærer vi om andre kulturer. og vi skal lese og snakke litt om kultur i spansktalende land. Dere skal lære grunnleggende spansk grammatikk og nytt vokabular. og bruke det muntlig og skriftlig. Vi skal jobbe med utgangspunkt i Parte 2 «Mi gente» i Ganas.

Spansk 2

Ved å lese lærer vi om andre kulturer. og vi skal lese. snakke og skrive om kultur og reiser i spansktalende land. Vi skal jobbe med utgangspunkt i kapittel 4 «Viajes» i Encuentros.

Naturfag

Lese og følge en forsøksbeskrivelse nøyaktig og gjennomføre forsøket som beskrevet
Lese og tolke sikkerhetsdatablad og annet sikkerhetsmateriale. og selv identifisere og iverksette nødvendige sikkerhetstiltak før og under forsøket.
Forstå og bruke naturfaglige begreper og symboler i relevante naturfaglige tekster
Finne. tolke og vurdere informasjon fra ulike typer naturfaglige tekster og bruke denne i vitenskapelige begrunnede forklaringer og argumenter

Hva skjer i hvert fag?

Engelsk

I engelsk skal du få utforske egen leseridentitet, oppleve leseglede (reading for pleasure) og reflektere over hva som motiverer deg til å lese. Vi ønsker at dere skal bli mer bevisste på egne lesevaner og erfare at både lesekompetanse og leseutholdenhet kan utvikles. Vi vil derfor gi dere tid og rom til å lese for lesingens egen skyld, uten at det alltid følger oppgaver eller krav om å produsere noe.

I tillegg til den grunnleggende ferdigheten lesing vil det i denne perioden bli kjerneelementene *møte med engelskspråklige tekster og språklæring* som vil fungere som utgangspunkt.

MOLLA
videregående skole